

TRANÅSKOMMUN

TRANÅS HAMNOMRÅDE UTVECKLINGSSTRATEGI

GESTALTNING OCH STEGVIS UTBYGGNAD

VERSION 2
2022-12-21

Tranås hamnområde utvecklingsstrategi

UPPDRAG

Uppdragsnamn: Tranås Hamnområde - utvecklingsstrategi
Datum: 2022-12-21

MEDVERKANDE

Beställare: Tranås kommun
Kontaktperson: Tom Johannesen

Konsult: Tyréns Sverige AB
Uppdragsansvarig: Anna Eriksson, Landskapsarkitekt
Handläggare: Josefin Ågren, Landskapsarkitekt
Daniel Ojdanic, Trafikplanerare

Anvisning *Bilder i denna presentation är framtagna av Tyréns Sverige AB om ej annat anges.*

Tyréns Sverige AB

Tel: 010 452 20 00
www.tyrens.se

Säte Stockholm
Org.Nr: 556194-7986

Bakgrund

UPPDRAGSBESKRIVNING

Tranås kommun tog 2014 fram ett planprogram för Hamnområdet. I detta dokument kompletteras det tidigare planprogrammets förslag på disposition och planering av hamnens ytor med en alternativ utvecklingsstrategi i syftet att kunna jämföras med tidigare förslag.

Förslagskiss och underlag för planändring presenteras här, dock i mindre omfattning än tidigare förslag. Gestaltungs-förslag presenteras med illustrationsplan samt förslag för att möjliggöra en stegvis/successiv utbyggnad.

I detta dokument följer en disposition av befintliga och tillkommande funktioner i hamnområdet. Förslaget baseras på följande förutsättningar:

- att se över områdets helhet.
- att föreslå disposition av olika typer av ytor/funktioner så som parkmark, gata och möjlighet för rekreation/idrott/kultur.
- att se över och hitta lösningar på dagens trafiksituation i området; hitta god utformning och utveckling av parkeringsplatser för besökare och båtägare, GC-väg, gångstråk, lokalgata och ställplatser för husbilar samt parkeringsplatser i anslutning till Huges Marina.
- att utgå från att befintlig restaurang ska bevaras, samt förbereda för framtida utvecklingsmöjlighet av ytterligare näringsverksamhet.
- att föreslå upprustning av lekmiljön i området eller hitta förslag på att ersätta den med liknande funktion i området.
- att ta hänsyn till befintlig pumpanläggning inkl. ledning som korsar området.
- att hitta lösningar för kajkant för truck och ramp där Boxholm II lägger till.

Bilder från hamnområdet, befintlig situation.

Utredningsområde för utvecklingsförslag

Illustrationsplan

ENTRÉ

ÄNG

STRANDPROMENAD

STÄLLPLATS HUSBIL

AKTIVITETSYTA

EV P-PLATS

P-FICKA BUSS

P-PLATSER

INFOTORG

LASTPLATS LASTBIL

P-PLATS BIL+TRAILER

LEKMILJÖ

ENTRÉ HUGES

PICKNICK

KAJAKBRYGGA

MATTORG

BEACHVOLLEYPLAN

GRILLPLATS

NY KAJ HUGES

P-PLATSER

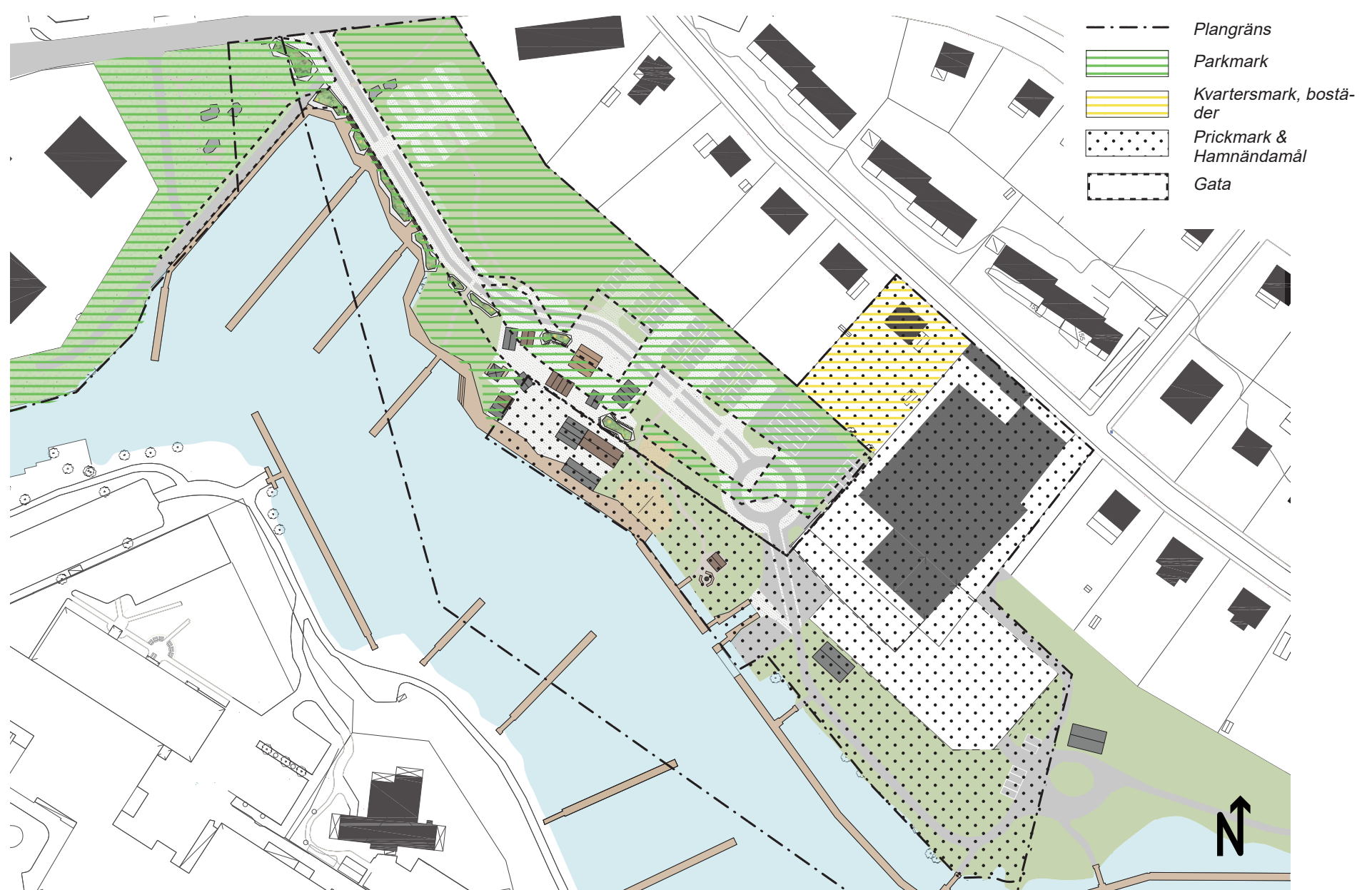
0 10 20 30 40 50m

Etappindelning

För att hamnområdet ska växa fram naturligt delas utvecklingen in i tre etapper, där varje etapp i sig bidrar med utveckling, rekreation och praktiska lösningar. För att processen ska flyta på smidigt innebär utvecklingen i de första etapperna ingen förändring på gällande detaljplan, i och med att ändringarna sker inom anvisningar för detaljplanelagd mark.

På följande sidor beskrivs fyra etapper som tillsammans bygger upp Tranås nya hamnområde. Flera av åtgärderna i etapperna är beroende av tidigare etapper, bygglov eller detaljplaneändring, medan andra kan anläggas oberoende andra åtgärder. Etapperna och åtgärderna beskrivs sammanfattat på dokumentets sista sida.

ANVISNINGAR FRÅN -89, -75 OCH -51 ÅRS DETALJPLANER

Etapp 1

ENTRÉ OCH MÖTE MED SVARTÅN

Etapp 1 fokuserar på utvecklingen av hamnens entréområde och möte med Svartån. Detta för att kommunicera att hamnen har fått en ny identitet. Bedömningen är att dessa åtgärder kan anläggas utan att ändra i befintlig detaljplan.

För att stärka entrén till Tranås hamn fokuserar etapp 1 på områdets norra delar. Kronorna på befintlig björkrad längs Norra Storgatan höjs för att passerande på gatan ska få bra sikt ner mot hamnområdet. Åtgärder med perennplanteringar, träd och buskar anläggs på båda sidor om Hamnvägen.

På västra sidan om vägen gestaltas en strandäng. Gångar i stenmjöl tillgängliggör ången och picknickmöbler och lekfulla element som stora stenar placeras ut mellan prydnadsträd och buskar. Strandängens detaljutformning samordnas med kommunens parallella planer för dagvattenhantering på ytan.

Från entrén sträcker sig en strandpromenad mot hamntorget. I denna etapp anläggs även en trottoar parallellt med strandpromenaden längs Hamnvägen. Strandpromenaden är en huvudspelare i hamnens utveckling då den tillgängliggör Svartån för besökaren och tillför rekreativa kvaliteter genom planteringar.

Promenaden består av en lång träbrygga som går längs vattenlinjen där nya sittplatser och planteringsbäddar som skapar rumsligheter och platser där besökaren kan stanna till och njuta av miljön. Strandpromenaden bör anläggas i ett tidigt skede för att befästa en mänsklig skala och fotgängarens roll på platsen. Viktigt att beakta vid projektering är att bryggans konstruktion och utformning anpassas efter/inte hindrar dagvattenutlopp längs åkanten.

Om bygglov beviljas kan åtta ställplatser för husbilar anläggas

Strandpromenad med planteringsbäddar inspirerade av klippor.

på gräsytan öster om Hamnvägen. Genom att plantera buskar och prydnadsträd i slänten mellan ställplatser och Storgatan smälter ställplatserna in naturligt i miljön utan att ta ett alltför stort visuellt fokus från entrén.

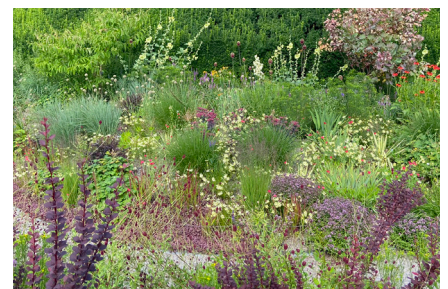
I utvecklingsförslaget för hamnområdet finns en centrumbildning vid väntplatsen för Boxholm II och Hjärtruds restaurang. Redan i etapp 1 påbörjas torgbildningen genom att tung trafik flyttas från hamntorget till en ny kajkant som anläggs söder om befintlig ramp. Ny markbeläggning anläggs först i etapp 2, men för att skapa en platsbildning här redan i etapp 1 kan ett tillfälligt mattorg med möblering, foodtrucks, belysning och planteringar i urnor anläggas. Dessa element kan sedan återanvändas på platsen eller på andra platser i Tranås.

Under tiden då byggnationen av hamnområdet kommer äga rum bör information finnas så besökaren enkelt kan förstå visionen och etappindelningen av förändringarna som kommer ske. Informationsskyltar bör placeras både vid entréområdet och vid Hamntorget.

Tillstånd för vattenverksamhet ansöks för anläggning av strandpromenaden och kajkanten så tidigt i processen som möjligt. Detta gäller även för bygglov och ändring av detaljplan för senare etapper.

Ställplatser för husbil med storgatsten som gräsarmering, blandat med gräs och stenläggning.

Planteringar, inspiration strandäng.

Etapp 2

HÅRDGJORDA YTOR

Innan anläggningen av etapp 2 påbörjas behöver ansökan om bygglov godkännas alternativt en detaljplaneändring för området genomföras.

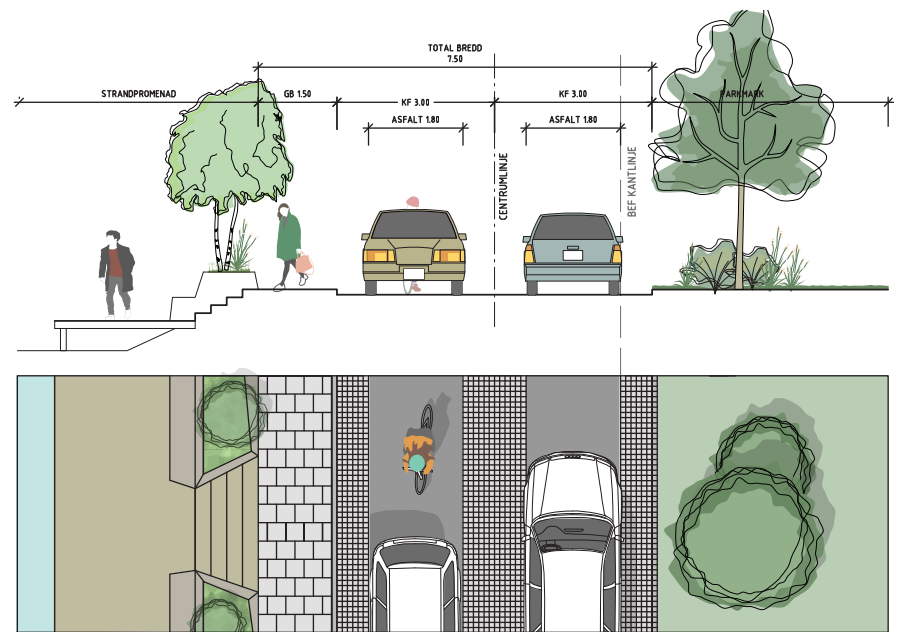
Hamnvägen utvecklas i etapp 2 till en cykelgata och ansluts till trottoaren som anläggs i etapp 1. Cykelgatan prioriterar cyklister med hastighetssänkande åtgärder med anpassat markmaterial och avsmalnad gatusektion. En trafiksäker vändplats anpassad för stora fordon samt nya parkeringsplatser för besökare till hamnen och Huges marina anläggs. Parkeringarna har tydliga anvisningar om tidsbegränsning, samt plats för bil och båttrailer.

Längs vägen finns parkeringsfickor med plats för bil och trailer, samt en bussficka och en ficka för lastbilar som transporterar båtar till Huges marina. Träd och buskar planteras längs parkeringsfickorna för att hindra bilar att parkera på parkområdet nordost om vägen. Planteringsbäddar längs vägen förbi Udden anläggs, likt de vid strandpromenaden.

Markmaterial på hamntorget anläggs och centrumplatsen gestaltas till ett trivsamt mattorg med långbord, träd och ett tak av ljusslingor uppsatta mellan trädkronor. Bodarna med verksamheter som planeras för i hamnvisionen anläggs i senare etapp, så i etapp 2 bör streetfood vagnarna som planeras in i etapp 1 finnas kvar. Här kan besökaren äta glass eller enklare mat i väntan på en båttur, eller bara njuta i solen.

Parkerna *Udden* och *Hamnparken* anläggs också i senare etapp, men när Hamnvägen byggs bildas restytor på dessa områden. Här rivs hårdgjorda ytor, marken luckras och tillfällig ängssådd utförs. Även någon form av tillfälligt, enklare lekelement placeras på ytan då den befintliga lekplatsen rivs i etapp 2.

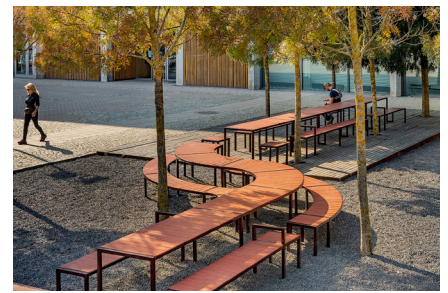
Parkeringsplatser för korttidsparkering anläggs vid pumpstationen.

Typsektion för utformning av cykelgata, trottoar, trappor och strandpromenad.

Inspiration tillfälligt mattorg med ljusslingor.

Långbord under träd. Bildkälla: Nola.

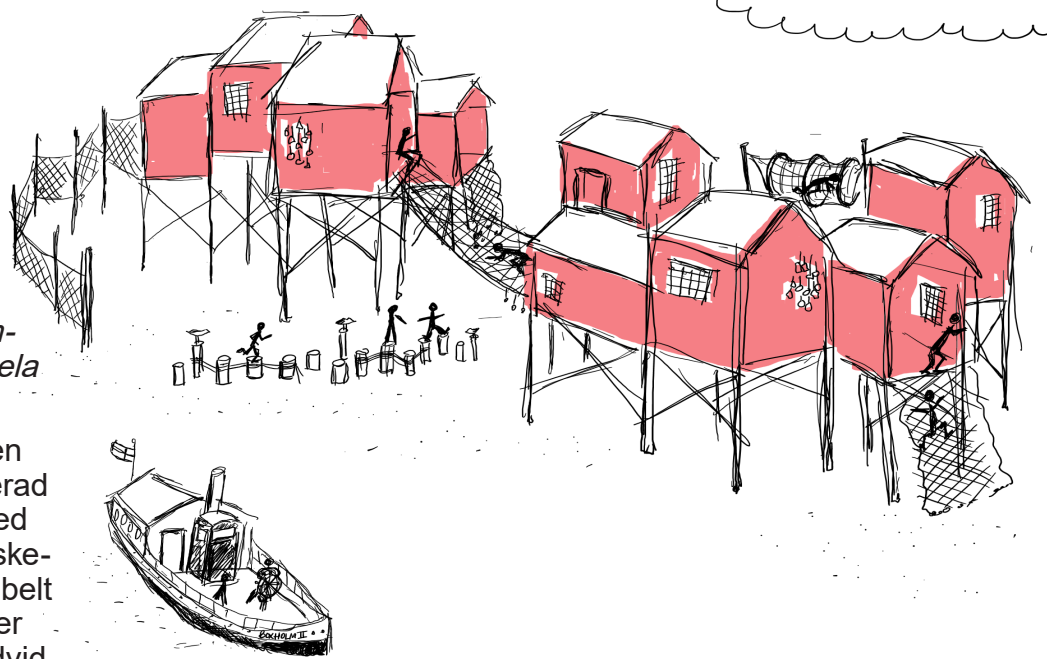
Etapp 3

PARKMILJÖER

Etapp 3 fokuserar på att utveckla parkmiljöerna i hamnområdet och när denna etapp har anlagts är nya ytskikt för hela området färdigställda.

Sydost om Hamntorget anläggs Hamnparken. Parken är en del av centrumbildningen och består av en lekmiljö inspirerad av hamntemat. Lekmiljön är anlagd i sandstrandssand, med små fiskebodar att leka i, en miniatyr av Boxholm II och fiske-nät att klättra på. Ytterligare en sandyta anläggs med flexibelt användningsområde; exempelvis som beachvolleyplan eller för solstolar. I Hamnparken anläggs även en grillplats bredvid vattnet med ett väderskydd i form av en bod inspirerad av fiskebodar i hamnen, i liknande utförande som bodarna på torgytan.

Udden, alltså grönytan mellan strandstråket och Hamnvägen, omvandlas till en picknickpark där vackra prydnadsträd planteras för skugga och ökad rumslighet. Picknickbord placeras ut i närheten av vattnet.

Grönytan söder om ställplatserna bör fortsatt kunna användas som en aktivitetsyta, framförallt för barn och skolklasser som frekvent använder platsen idag. Här behålls och klipps en rymlig gräsmatta med fokus på att kunna användas som större aktivitetsyta. På övrig yta anläggs ängsvegetation och solitära prydnadsträd planteras. Träd och buskvegetation planteras mot tomterna i nordost och Hamnvägen.

Båthus-inspirerat väderskydd, Hamnparken. Bildkälla: Soma.

Fiskebodsinspirerad lekplats. Bildkälla: Elverdal.

Ängsvegetation med uppklippta ytor med sittplatser, aktivitetsytan.

Picknickbord i park, Udden. Bildkälla: Nola

Etapp X

VERKSAMHETER

Etapp X består av utbyggnationen av verksamheter på hamnens torgyta. Omkring möblering och planteringar på torgytan byggs små bodar inspirerade av hamnområdets befintliga båthus. Bodarna fylls med en variation av funktioner och verksamheter så som matservering, glass, dryck, informationstavlor, fiskförsäljning, väderskydd, cykelställ, återvinning och förvaring. Miljön ges en brokig karaktär, hamninspirerad och skalan upplevs mänsklig och intim.

Etapp X kräver detaljplaneändring och består av åtgärder som är beroende av att etapp 2 är genomförd. Om detaljplaneändringar behövs för åtgärder i tidigare etapper bör etapp X utföras parallellt med dem.

De befintliga båthusen på andra sidan Svartån.

Exempel/förslag på möjlig användning av bodar på torgytan och i hamnparken.

Befintliga ledningar

I FÖRHÅLLANDE TILL GESTALTNINGEN

Spillvattenledningen som går tvärs genom området ner till Hamnens pumpstation får inte byggas över och måste ha ett ledningsstråk på en bredd av 6 m (illustrerad tjock röd linje i bild nedan). Detta som säkerhet om ledningen någon gång skulle behöva schaktas fram.

I ett projekteringsskede får avstånd mellan huvudledningen nya byggda konstruktioner (bodar, strandpromenad, planteringar, cykelställ osv) ses över i detalj för att undvika eventuell konflikt. I övrigt ses inga konflikter mellan hårdgjordaytor/grönytor och huvudledning.

Dragning av ledning till befintlig toalett får i ett projekteringsskede ses över. I och med nya planerade verksamheter/bodar i hamnområdet kan nya ledningar behöva dras och görs med fördel i samordning med befintlig ledning för att hitta ett ledningsnät anpassat för den nya gestaltningen.

STEGVIS UTBYGGNAD AV HAMNOMRÅDET

Nedan beskrivs etapper och deletapper för hamnområdets utveckling, uppdelat på vad som ska nyanläggas, rivas, temporära åtgärder och vad som behöver sökas tillstånd för. För sammanställning av etapper i plan se nästa sida.

	NYANLÄGGNING	RIVNING	TEMPORÄRA ÅTGÄRDER	PLAN OCH TILLSTÅND
ETAPP 1 - ENTRÉ OCH MÖTE MED SVARTÅN	<ul style="list-style-type: none">EntréHöja kronor alléträdStrandängStrandpromenadTrottoar längs sträckan för strandpromenadenKajakbryggaStällplatserSlänten ovanför ställplatsernaNy kajkant söder om befintlig ramp	<ul style="list-style-type: none">Delar av befintlig vägTräd	<ul style="list-style-type: none">Tillfälliga informationsskyltar om förändringar i hamnområdetAnlägg ett tillfälligt mattorg för att aktivera ytan; möblering, belysning, foodtrucks och planteringar utanför Hjärtruds	<ul style="list-style-type: none">Anmälan om vattenverksamhet för byggnation av strandpromenad och kajkant.Sök bygglov för ställplatser, om det ej beviljas krävs ändring i DP och ställplatserna anläggs i etapp 2.Sök bygglov för etapp 2 och påbörja planarbete av ändring av detaljplan för etapp 2 och etapp X.
ETAPP 2 - HÅRD- GJORDA YTOR	<ul style="list-style-type: none">LokalgataParkeringsplatserLängsgående parkeringar vid gatan för buss, lastbil och bil + trailerVändplatsPlanteringsbäddar längs lokalgatan vid uddenHamntorg - ytskikt, träd, belysning, möbleringParkeringsplatser vid pumpstationen	<ul style="list-style-type: none">LekplatsParkeringsplatserFälla trädBefintlig lokalgataCentrumytan	<ul style="list-style-type: none">Tillfälliga åtgärder i parkmiljöerna (Udden och Hamnparken) med ängssådd och någon typ av lekelement.	<ul style="list-style-type: none">Bygglov alternativt detaljplaneändring behövs.
ETAPP 3 - PARK- MILJÖER	<ul style="list-style-type: none">HamnparkUddenAktivitetsytanFörnya alléträd mot Storgatan			
ETAPP X - VERKSAM- HETER	<ul style="list-style-type: none">Hamntorg - byggnader och verksamheter			<ul style="list-style-type: none">Behövs detaljplaneändring för åtgärderna i etapp 2 bör etapp X utföras parallellt med etapp 2.

